

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 6/16
U Luxembourg 28. siječnja 2016.

Presuda u predmetu C-375/14
Rosanna Laezza/Italija

Nacionalni propis o igrama na sreću može biti protivan načelu proporcionalnosti ako propisuje da koncesionar mora besplatno ustupiti opremu kojom se koristi za prikupljanje oklada

Nacionalni sudac mora ispitati proporcionalnost takvog propisa s obzirom na posebne okolnosti konkretnog predmeta, poput tržišne vrijednosti imovine koja je predmet prisilnog ustupanja

Talijansko zakonodavstvo propisuje da se za obavljanje djelatnosti prikupljanja i organiziranja oklada mora dobiti koncesija i dozvola policije. Svako kršenje tog zakonodavstva povlači za sobom kaznenopravne sankcije.

Italija je 2012. pokrenula postupak nadmetanja radi dodjele novih koncesija. Nacrt ugovora o koncesiji, priložen dokumentaciji za nadmetanje, predviđao je, među ostalim, da u slučaju isteka trajanja koncesije ili zbog odluke o oduzimanju ili opozivu, koncesionar mora besplatno ustupiti pravo na uporabu materijalne i nematerijalne imovine koja izgrađuje mrežu za organiziranje i prikupljanja oklada.

Stanley International Betting, društvo sa sjedištem u UK-u i njegovo društvo kći Stanleybet Malta, djeluju u Italiji u sektoru prikupljanja oklada posredstvom centara za prienos podataka (CTD). Ovu djelatnost nositelji CTD-a obavljaju u Italiji otprilike posljednjih petnaest godina na temelju odnosa u obliku ugovora o nalogu bez posjedovanja ugovora o koncesiji i bez dozvole policije¹.

Nadzorom u prostorima CTD-a kojim upravlja Rosanna Laezza i koji je povezan s društvom Stanleybet Malta, utvrđeno je 2014. da se u tom centru obavlja neovlaštena djelatnost prikupljanja oklada. Policija je stoga zaplijenila određenu informatičku opremu namijenjenu za primanje i slanje tih oklada.

Budući da R. Laezza zahtijeva ukidanje odluke o zapljeni, Tribunale di Frosinone (Sud u Frosinoneu, Italija) pita jesu li nove koncesije u skladu s pravom Unije, osobito s obzirom na novu obvezu propisanu koncesionarima da u slučaju isteka koncesije ili odluke o oduzimanju ili opozivu besplatno ustupe opremu kojom se koriste za prikupljanje oklada.

U današnjoj presudi, Sud ističe da ta obveza očito nije diskriminatorna jer se primjenjuje bez razlike na sve subjekte koji su sudjelovali u postupku nadmetanja pokrenutom tijekom 2012.

Sud ipak naglašava da takva obveza može učiniti obavljanje djelatnosti prikupljanja oklada manje privlačnim. Naime, rizik koji se sastoji od toga da će poduzetnik morati bez financijske naknade ustupiti pravo na uporabu imovine koju posjeduje može ga spriječiti u ostvarivanju prinosa na svoje ulaganje pa stoga predstavlja ograničenje slobode poslovnog nastana i slobodnog pružanja usluga zajamčenih pravom Unije.

¹ Dva su trgovačka društva pred talijanskim sudovima uspješno ishodila poništenje posljednjeg postupka nadmetanja za koncesije za igre na sreću i pokretanje novog postupka nadmetanja 2012. (vidjeti u tom pogledu presudu Suda od 16. veljače 2012., *Costa i Cifone*, [C-72/10](#) i [C-77/10](#), priopćenje za medije br. [12/12](#), kao i presudu Suda od 22. siječnja 2015., *Stanley International Betting Ltd i dr.*, [C-463/13](#), priopćenje za medije br. [10/15](#)).

Međutim, Sud napominje da cilj borbe protiv kriminaliteta povezanog s igrama na sreću može opravdati ograničenja temeljnih sloboda, **pod uvjetom da su ta ograničenja proporcionalna, što nacionalni sud koji je uputio zahtjev mora provjeriti.**

U kontekstu cilja borbe protiv kriminaliteta povezanog s igrama na sreću, prisilan prijenos opreme koja se upotrebljava za primanje i prijenos oklada može se opravdati interesom za osiguranje **kontinuiteta zakonite djelatnosti** prikupljanja oklada, kako bi se spriječio razvoj usporedne nezakonite djelatnosti.

U slučaju oduzimanja ili opoziva ugovora o koncesiji besplatno ustupanje prava na uporabu mreže za organiziranje i prikupljanje oklada Samostalnoj upravi za državne monopole (Agenzia delle dogane e dei Monopoli, ADM) ili drugom koncesionaru može imati značaj proporcionalne sankcije.

Nasuprot tomu, ako do prestanka djelatnosti dolazi samo zbog isteka koncesije, načelo proporcionalnosti nije posve očuvano jer se cilj kontinuiteta djelatnosti može postići manje ograničavajućim mjerama (poput naplatnog ustupanja imovine po tržišnoj cijeni).

Nacionalni sudac, stoga, treba ispitati je li načelo proporcionalnosti povrijeđeno, uzimajući u obzir, među ostalim, i tržišnu vrijednost imovine koja je predmet prisilnog ustupanja.

Na kraju, odredba prema kojoj do besplatnog ustupanja prava na uporabu imovine koja izgrađuje mrežu za organiziranje i prikupljanje oklada dolazi isključivo „[na] izričiti zahtjev ADM-a“, a ne automatski u svim slučajevima, ne određuje točno uvjete i način kada i kako takav zahtjev treba istaknuti. Slijedom toga, zbog manjka transparentnosti odredbe može doći do povrede načela pravne sigurnosti.

U svakom slučaju, današnja presuda odnosi se isključivo na sukladnost obveze besplatnog ustupanja s pravom Unije i ne može se shvatiti na način da se njome želi u cijelosti dovesti u pitanje novi sustav koncesija koji je Italija uvela tijekom 2012. u sektoru igara na sreću.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708